

บทคัดย่อ

งานศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโครงสร้างและประสิทธิภาพการดำเนินงาน และวัดการมีส่วนร่วมและความพึงพอใจต่อการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พร้อมทั้งประเมินผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน โดยเลือกศึกษา อปท. ในพื้นที่จังหวัดพะเยา ได้แก่ เทศบาลตำบลบ้านต้า เทศบาลตำบลบ้านสา อ.เมือง จ.พะเยา และเทศบาลตำบลหนองหล่ม อ.ดอกคำใต้ จ.พะเยา

ผลการศึกษาในการเปรียบเทียบสมรรถนะสุขภาวะ พบว่า อปท. ในพื้นที่ที่ศึกษา 3 แห่ง มีคะแนนเฉลี่ยในดัชนีสุขภาวะด้านความปลอดภัยในชุมชนมากที่สุด สอดคล้องกับผลการประเมินระดับความสำคัญโดยประชาชน และเมื่อพิจารณาเฉพาะงานด้านสาธารณสุขชุมชน จะเห็นว่า พื้นที่ที่ศึกษาทั้ง 3 อปท. ไม่มีพื้นที่ใดเลยที่ได้คะแนนจากดัชนีสุขภาวะผ่านเกณฑ์ค่าเฉลี่ย แต่เมื่อนำตัวชี้วัดของดัชนีสุขภาวะทางด้านสาธารณสุข ไปใช้เป็นตัวแปรในการวัดประสิทธิภาพด้วยวิธี Data Envelopment Analysis (DEA) พบว่า เทศบาลตำบลบ้านต้าได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 1 นั่นคือ ไม่มีปัจจัยนำเข้าตัวใดที่เป็นส่วนเกินที่จะก่อให้เกิดความด้อยประสิทธิภาพเลย สำหรับ อปท. ที่ได้ค่าประสิทธิภาพน้อยกว่า 1 พบว่างบประมาณสมทบจากภายนอกด้านสาธารณสุขต่อคนเป็นปัจจัยนำเข้าส่วนเกินที่ก่อให้เกิดความด้อยประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่ง อปท. จะสามารถเพิ่มศักยภาพได้ โดยการลดค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ลง

สำหรับการวัดความพึงพอใจและธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อนำค่าคะแนนระดับความสำคัญกับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานในด้านต่างๆของเทศบาล มาทำการวิเคราะห์ความสำคัญและผลการดำเนินงาน (Importance Performance Analysis: IPA) พบว่า ด้านที่เทศบาลจะต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษและเร่งแก้ไขสำหรับเทศบาลตำบลบ้านต้า คือ ด้านสาธารณสุข กับด้านการมีส่วนร่วม เทศบาลตำบลบ้านสา คือ งานด้านสิ่งแวดล้อม กับการมีส่วนร่วม และเทศบาลตำบลหนองหล่ม จะต้องพิจารณาด้านการศึกษาเรียนรู้ สำหรับความพึงพอใจของประชาชนในเรื่องธรรมาภิบาลนั้น พื้นที่เทศบาลตำบลบ้านต้า และเทศบาลตำบลบ้านสา คราวเรือนให้คะแนนน้อยที่สุดในเรื่องที่ประชาชนในชุมชนทุกคนได้รับการปฏิบัติจากเทศบาลอย่างเท่าเทียมกัน ส่วนพื้นที่เทศบาลตำบลหนองหล่ม คราวเรือนเห็นด้วยค่อนข้างน้อยกับเรื่องที่เทศบาลปฏิบัติตามข้อตกลงต่างๆ ที่ให้ไว้กับประชาชนอย่างเคร่งครัด

นอกจากนี้ ได้ทำการประเมินผลตอบแทนทางสังคม (SROI) ในโครงการของเทศบาลตำบลบ้านต้า ชื่อโครงการ “ลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และลดอุบัติเหตุจราจรในตำบลบ้านต้า” ซึ่งผลการประเมินผลตอบแทนทางสังคมได้ค่าเท่ากับ 8.79 บาท หมายความว่า ลงทุนในโครงการนี้ 1 บาท ได้ผลตอบแทนคืนมา 8.79 บาท

จากผลการศึกษา เทศบาลจะต้องปิดช่องว่างในการพัฒนา โดยดูแบบอย่างนวัตกรรมจากอปท. อื่นๆ ส่วนงานบริการบางอย่าง อปท. ยังสามารถปรับปรุงประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นได้ เช่น การลดงบประมาณสมทบจากภายนอกด้านสาธารณสุขต่อคน และในการจัดบริการสาธารณะบางอย่างที่อปท. สามารถดำเนินงานได้ดี สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ควรจะได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลมากขึ้น

คำสำคัญ: องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประสิทธิภาพ ธรรมาภิบาล นโยบายสาธารณะ

Abstract

This study aims to study the structure and performance and measure participation and satisfaction with the operation of local administrative organizations. Also assess the social return on investment. By choosing the study area in Phayao province as Ban Tam Municipality, Ban Sang Municipality Muang District, Phayao and Nong Lom Municipality, Dok Khamtai District, Phayao.

The results of the comparative study on wellbeing showed that the three study areas had the highest mean score in the community security index In line with the importance assessment results by the people. When considering only community health, it is clear that the three study areas could not pass mean score from the health index. But when the indicators of the health index used as efficiency measurement by Data Envelopment Analysis (DEA), it was found that Ban Tam Municipality got the efficiency score as 1, that is, no excess inputs would make inefficiency at all. With less than 1 score efficiency, the external public health budget per capita are excess inputs that can make most inefficiency. To increase the potential, Municipalities should reduce this budget.

For measuring the satisfaction and good governance of local administrative organizations, when applying the values of the importance and satisfaction level of the various municipalities' services analyse with Importance Performance Analysis (IPA). The municipalities should pay special attention to and urgently solve, for Ban Tum Municipality is public health and participation. Ban Sang Municipality is environmental operation and participation. And Nong Lom Municipality should consider educational learning. For population's satisfaction about good governance, Ban Tam and Ban Sang Municipality, Households give the lowest scores for all residents in the community being treated equally by the municipality while, Nong Lom municipality, Households agree less with the municipality's compliance with the agreements, that provided to the people strictly.

In addition, the assessment with Social Return on Investment (SROI) was implemented in Ban Tam Municipality Project as "Reduction of Alcohol Consumption and Traffic Accident Reduction in Ban Tam Sub District. The SROI was estimated at 8.79 baht that means that the investment in this project is 1 baht, the return is 8.79 baht.

Based on the study results. Municipalities must close development gaps by studying innovative model from other Municipalities. Some service sectors can also improve efficiency, such as reducing external public health budget per capita. And in some public service that Municipalities could do a good job and consist with the needs of the people, should get more government support.

Keywords: Local Government, Efficiency, Good Governance, Public Policy